

Zaaknummer:	0000279515
Onderwerp:	Verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027
Datum raadsvergadering:	<i>Invullen door de griffie</i>
Agendapunt:	<i>Invullen door de griffie</i>
Portefeuillehouder:	J.M. Does
Programma begroting:	Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Publiekssamenvatting

De gemeente is in 2019 een democratisch vernieuwende proces gestart in Centrumwaard. Met inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en andere betrokkenen is het de ambitie om van Centrumwaard een uitnodigende buurt met een uniek bruisend dorpscentrum te maken. Een van de stappen die de gemeente heeft genomen, is het aanstellen van een centrummanager om samenwerking tussen de ondernemers te stimuleren.

In dit traject hebben de ondernemers het initiatief genomen om de mogelijkheden te onderzoeken voor het instellen van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ). Een BIZ is een afgebakend gebied waarin ondernemers samen investeren in de kwaliteit van de omgeving.

Invoering van een BIZ sluit goed aan bij deze ambitie voor Centrumwaard, waarvoor de raad het Masterplan fase 1 (oktober 2021) en fase 2 (10 mei 2022) heeft vastgesteld en waarvan de uitvoering nu gaande is.

Het initiatief voor een BIZ van de ondernemers in Centrumwaard is een goed voorbeeld van actieve ondernemers met een gezamenlijk plan. Het initiatief ligt bij hen en de gemeente faciliteert. Samen werken we zo aan aantrekkelijke en compacte winkelgebieden, zoals vastgelegd in de Retailvisie Dijk en Waard.

Als uit de formele draagvlakmeting naar voren komt dat er voldoende draagvlak is onder de bijdragenplichtige ondernemers, dan kan de beoogde BIZ doorgang vinden en treedt de verordening in werking.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

- 1. De verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027 vast te stellen.
- 2. De verordening in werking te laten treden op het moment dat gebleken is dat er voldoende steun is voor de BIZ.

Inleiding

In het traject om te komen tot een bruisend dorpscentrum, is een kopgroep van ondernemers sinds medio 2020 in Centrumwaard aan de slag gegaan met onderzoek of het instellen van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) in het gebied mogelijk is en draagvlak heeft. De uitkomst hiervan was positief, veel van de geraadpleegde collega-ondernemers zien de meerwaarde van een BIZ. De invoering van de BIZ draagt bij aan samenwerking tussen de ondernemers in Centrumwaard. De ondernemers hebben hiervoor de Ondernemersvereniging Centrumwaard (OVC) opgericht. (De aanpak van) Centrumwaard is een van de prioritaire projecten van de gemeente Dijk en Waard.

Wat is een Bedrijven Investeringszone (BIZ)?

Een BIZ is een vorm van een ondernemersfonds, voor een afgebakend gebied, zoals een winkelstraat of een bedrijventerrein, waarbinnen ondernemers en/of eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Alle ondernemers/eigenaren in de BIZ betalen daaraan mee.

De bedrijveninvesteringszone is er voor en door ondernemers. Het is dus aan de ondernemers in een bepaald gebied om met elkaar te bekijken of zij in hun gebied activiteiten willen uitvoeren om de aantrekkelijkheid en veiligheid van dat gebied te verbeteren. De wetgever gaat ervan uit dat de initiatiefnemers de animo voor hun plannen bij de overige ondernemers in het gebied toetsen en vervolgens in onderling overleg de plannen uitwerken in een projectplan.

Om tot een BIZ te komen stellen de ondernemers en/of de eigenaren samen een plan op (BIZ-plan). Dat plan houdt onder meer in wat men gezamenlijk wil uitvoeren en welke begroting daarbij hoort. Als de gemeente met het plan akkoord gaat en er is voldoende draagvlak onder de ondernemers/eigenaren, stelt de gemeenteraad een heffing in voor alle ondernemers/eigenaren in het betreffende gebied (BIZ-bijdrage). De individuele ondernemers betalen deze heffing aan de gemeente. De opbrengst daarvan wordt in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de BIZ-vereniging of BIZ-stichting.

Een BIZ-vereniging of een BIZ-stichting wordt voor ieder BIZ-gebied afzonderlijk speciaal daartoe opgericht. Die vereniging of stichting gebruikt dat geld vervolgens om de voorgenomen activiteiten uit het BIZ-plan uit te voeren. Met inzet van de BIZ-subsidie mogen activiteiten worden uitgevoerd die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of economische ontwikkeling in de openbare ruimte van de BIZ. Waarbij openbare ruimte breed wordt geïnterpreteerd: ook activiteiten op het internet vallen hieronder. Het is niet mogelijk dat gemeentelijke taken worden gefinancierd vanuit de BIZ.

Voordat de gemeenteraad de BIZ-verordening vaststelt, moet het college met de BIZ-organisatie in het kader van de subsidieverlening een zogenoemde uitvoeringsovereenkomst hebben gesloten. Deze overeenkomst bevat de afspraken tussen de ondernemers en de gemeente. De meeste zaken kunnen direct overgenomen worden van het projectplan, zoals de doelstelling van BIZ, het tijdpad en dergelijke. Daarnaast kunnen afspraken worden vastgelegd over een eventuele extra subsidie van de gemeente, en over de verdeling van de perceptiekosten die de gemeente in rekening kan brengen.

Als de gemeenteraad instemt met de BIZ-verordening kan de verordening pas in werking treden nadat een draagvlakmeting is gehouden. Uit de draagvlakmeting moet blijken of de bedrijveninvesteringszone op voldoende steun onder de ondernemers in het gebied kan rekenen. Van voldoende steun is sprake als aan de volgende vereisten is voldaan:

- De respons bij de draagvlakmeting is minimaal 50%.*
- Van de respondenten is minimaal 2/3 voor.*
- En bij een tarief afhankelijk van de WOZ-waarde: de voorstemmers vertegenwoordigen meer WOZ-waarde dan de tegenstemmers.*

De oprichting van een BIZ is maatwerk en vraagt per locatie een eigen afwegingskader. Dit heeft te maken met de plannen en wensen van de ondernemers en met de gemeentelijke visie en het beleid voor de betreffende locatie.

Beoogd effect

- De invoering van de BIZ draagt bij aan de ambitie om van Centrumwaard een uitnodigende buurt met een uniek bruisend dorpscentrum te maken. De samenwerking tussen ondernemers onderling en met de gemeente is een belangrijke sleutel daarin.

- De BIZ kent wettelijk een maximale looptijd van 5 jaar. Daarna kan deze verlengd worden. Aan het einde van de periode van 5 jaar zullen de ondernemers onderling en met de gemeente evalueren over de bereikte effecten van de inzet van de BIZ. De ondernemers kunnen na 5 jaar besluiten de gemeente te vragen de BIZ-verordening opnieuw te laten vaststellen. Daarbij hoort dan weer een draagvlakmeting onder de ondernemers.

Kader

- **Wet op de bedrijveninvesteringszones:** Hierin is aangegeven op welke manier de gemeenteraad onder naam BIZ-bijdrage een belasting kan instellen in een bepaald gebied.
- **Artikel 220 van de Gemeentewet:** de gemeente heft onroerendezaakbelasting (ozb) op niet-woningen. De hoogte van de Waarde Onroerende zaak (WOZ-waarde) van de niet-woningen in het gebied per 1-1-2023 bepaalt de hoogte van de BIZ-bijdrage van de ondernemers/eigenaren voor de looptijd van de BIZ.
- **BIZ-plan:** Hierin is aangegeven wat de vereniging (Ondernemersvereniging Centrumwaard) met de invoering van de BIZ wil bereiken (bijlage 4)
- **Retailvisie Dijk en Waard:** Hierin zijn de ambities voor de winkelgebieden en de winkelstructuur van Dijk en Waard vastgelegd.

Motivering per besluitpunt

1. De verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027 vast te stellen.
 - a. *Samenwerking is een belangrijk uitgangspunt in het retailbeleid van Dijk en Waard*
Structurele samenwerking tussen ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente bepaalt in steeds grotere mate het succes en de ontwikkeling van centrumgebieden. Het initiatief voor een BIZ van de ondernemers in Centrumwaard is een goed voorbeeld van actieve ondernemers met een gezamenlijk plan. Het initiatief ligt bij hen en de gemeente faciliteert. Samen werken we zo aan aantrekkelijke en compacte winkelgebieden.
 - b. *Het sluit aan bij het Masterplan fase 1 en 2 van Centrumwaard*
Invoering van een BIZ sluit goed aan bij de ambitie om van Centrumwaard een uitnodigende buurt met een uniek bruisend dorpscentrum te maken, waarvoor uw raad het Masterplan fase 1 (oktober 2021) en fase 2 (10 mei 2022) heeft vastgesteld en waarvan de uitvoering nu gaande is.

2. De verordening in werking te laten treden op het moment dat gebleken is dat er voldoende steun is voor de BIZ
 - a. *De draagvlakmeting moet nog worden uitgevoerd*

De wet op de bedrijveninvesteringszones geeft aan dat tenminste de helft van de bijdragenplichtigen zich moet uitspreken tegen of voor de BIZ. Twee derde daarvan moet zich vóór de BIZ hebben uitgesproken. Uit de proefstemming tijdens een ondernemersbijeenkomst in maart 2022, bleek dat het merendeel van de aanwezige ondernemers zich heeft uitgesproken voor de invoering van de BIZ. De oprichting van de BIZ heeft dus een reële kans van slagen. Een formele draagvlakmeting wordt uitgevoerd als uw raad de Verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027 heeft vastgesteld. Het reglement van de draagvlakmeting is als bijlage 3 ter informatie toegevoegd.

Kanttekeningen en risico's

Er bestaat een risico dat er onvoldoende draagvlak is voor de invoering van de BIZ. Dit zal de formele draagvlakmeting moeten uitwijzen. Mocht dit zo zijn dan treedt de verordening niet in werking.

In de kadernota is het opstarten van onderzoek naar een gemeentebreed ondernemersfonds opgenomen voor activiteiten die in 2023 worden uitgevoerd. De werkelijke planning kan worden gestart als de raad de budgetten bij de begroting goedkeurt. Het is nu nog niet bekend wanneer de uitkomsten worden gepresenteerd. Het initiatief om te komen tot een ondernemersfonds (BIZ

of gemeentebreed) ligt bij de ondernemers. Het succes van het ondernemersfonds is afhankelijk van het draagvlak onder ondernemers. De gemeente faciliteert hierbij. Daarom zijn we samen met de bedrijfsverenigingen in gesprek over het proces om in de toekomst wellicht te komen tot een gemeente breed ondernemersfonds of bijvoorbeeld meerdere BIZ-en. Het doorlopen van het traject met betrekking tot de BIZ Centrumwaard is daarmee een pilot voor mogelijke toekomstige ondernemersfondsen.

Alternatieven

Een samenwerking tussen de ondernemers in de vorm van een Ondernemersvereniging, waaraan ondernemers wél of niet meedoen, is jaren geleden ter ziele gaan. Probleem hierbij was dat ondernemers zich niet wilden aansluiten en dus niet financieel bijdroegen, maar wel profiteerden van de activiteiten die de Ondernemersvereniging op poten zette. Dit veroorzaakte ongenoegen bij het bestuur en hierdoor ging de energie verloren. Het lijkt de ondernemers niet zinvol op dezelfde wijze de vereniging te herstarten.

Niets doen is ook een optie. Dit doet echter geen recht aan het initiatief dat de ondernemers hebben genomen voor structurele samenwerking in Centrumwaard.

Samenwerking en participatie

De gemeente is in 2019 het democratisch vernieuwende proces gestart, met inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en andere betrokkenen. Een van de stappen die de gemeente heeft genomen is het aanstellen van een centrummanager om samenwerking tussen de ondernemers te stimuleren. In het traject heeft een kopgroep van ondernemers het initiatief genomen om de mogelijkheden te onderzoeken voor het instellen van een BIZ. Deze kopgroep vormt het bestuur van Ondernemersvereniging Centrumwaard.

Het bestuur van de Ondernemersvereniging heeft persoonlijk alle ondernemers in het beoogde BIZ-gebied geraadpleegd en geïnformeerd over de BIZ en alles wat daarbij komt kijken. Daarbij hebben zij een aantal ambassadeurs gevonden, die de boodschap van de BIZ positief ondersteunen. De ambassadeurs worden ook betrokken bij de draagvlakmeting.

Tijdens een bijeenkomst in maart 2022 is informatie verstrekt en was het merendeel van de aanwezigen positief over invoering van de BIZ. Ook andere communicatiemomenten worden aangepakt om de voordelen van de BIZ onder de aandacht te brengen (bijv. de Bloemenborrel, ter gelegenheid van het opleveren van de hanging baskets met geraniums in mei 2022).

Heeft het voorstel financiële gevolgen?

De BIZ-bijdrage zelf is opgenomen in het BIZ-plan. Deze is vastgesteld aan de hand van de hoogte van de WOZ-waarde per gebruiker van een pand (niet-woning) op 1-1-2023 en blijft gelijk voor de gehele looptijd van deze verordening. Na de inning van de BIZ-bijdragen door Cocensus zal het totaal van deze bijdragen door de gemeente worden uitgekeerd aan de vereniging volgens de bepalingen in de Uitvoeringsovereenkomst BIZ.

Communicatie

- De Verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027 wordt bekend gemaakt in het Gemeenteblad en op www.overheid.nl geplaatst.
- De uitslag van de draagvlakmeting wordt door de gemeente bekend gemaakt conform het door het College vastgestelde reglement.

Uitvoering

- Als uit de formele draagvlakmeting naar voren komt dat er voldoende draagvlak is onder de bijdragenplichtige ondernemers, dan kan de beoogde BIZ doorgang vinden en treedt de verordening per 1-1-2023 in werking.
- De ondernemers kunnen daarna aan de slag met de uitvoering van het BIZ-plan.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

Bijlage 1a: Verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027

Bijlage 1b: BIZ gebied Centrumwaard (bijlage 1 bij Verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027)

Bijlagen ter informatie

Bijlage 2: Uitvoeringsovereenkomst BIZ Centrumwaard 2023-2027 (inclusief Statuten OVC)

Bijlage 3: Reglement draagvlakmeting BIZ Centrumwaard 2023-2027

Bijlage 4: BIZ-plan Centrumwaard 2023-2027

Onderwerp:
Zaaknummer:

Verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027
0000279515

Raadsvergadering:
Agendapunt:

Invullen door de griffie
Invullen door de griffie

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op

- **Wet op de bedrijveninvesteringszones**
- **Artikel 220 van de Gemeentewet**
- **BIZ-plan**
- **Retailvisie Dijk en Waard**

besluit:

- 1. De verordening BIZ Centrumwaard 2023-2027 vast te stellen.
- 2. De verordening in werking te laten treden op het moment dat gebleken is dat er voldoende steun is voor de BIZ.

Vastgesteld in de openbare vergadering van *datum invullen door de griffie*

De griffier,

De voorzitter,